

SUKELTAJA

Toimintasuunnitelma 2024 | Sukeltajaliitto ry

KURSSIT JA TAPAHTUMAT:
WWW.SUKELTAJA.FI > TAPAHTUMAKALENTERI

Puheenjohtajan terveiset	4
1 Käännös kohti kasvua	6
2 Joustavaa oppimista	7
Nuoret - Koulutus	
3 Turvallinen sukeltaja	9
Ensiapukoulutus - Ilmanlaatuanalyysit	
4 Monipuolista sukellusurheilua	10
Maajoukkue toiminta	
5 Viestintä seurojen tukena	11
Jäsenhankinta - Sukella Suomessa	
6 Laaja-alaista vaikuttamistyötä	12
7 Toiminnan vastuullisuus	13
Erityisryhmät - Reilu kilpailu	
8 Kotimaisia ja ulkomaisia kumppanuuksia	14
Kansainvälinen yhteistyö	
9 Sukeltajaliiton organisaatio	16
10 Talous	18
Budjettiehdotus 2024	

Puheenjohtajan terveiset

Kerran sukeltaja, aina sukeltaja on Sukeltajaliiton strategian ydin ja muodostaa perustan toiminnallemme. Tämän hyvän lauseen edessä meidän kaikkien on kuitenkin tärkeä muistaa, että strategiat ovat aina yhtä onnistuneita kuin niiden jalkautus käytännön toimintaan. Sukellusharrastuksessa käytännön toimintaa toteuttavat seurat ja Sukeltajaliitto on seurojen omana yhteenliittymänä monessa suhteessa tukevassa ja mahdollistavassa roolissa.

Tämä yhtälö huomioiden strategian sukeltajalähtöiseksi toteuttamiseksi tulemme vuoden 2024 kuluessa keskittymään kolmeen painopistealueeseen. Näiden painopistealueiden sisältöjä on sorvattu vuoden 2023 kuluessa harrastajia kuunnellen, ja valitut tehtävät näkyvät nyt valiokuntien toimintasuunnitelmissa sekä liiton yleisissä toimintalinjauksissa. Tuleva toteutus ei ole - eikä voikaan olla - yksin Sukeltajaliiton valiokuntien tai toimiston vastuulla, vaan asiaa tullaan edistämään vuoden 2024 ku-

luessa tiiviissä seurayhteistyössä, jotta tuloksista muodostuisi meidän näköisiämme ja meitä sukeltajia mahdollisimman isosti hyödyttäviä. Osallistamista eri muodossaan on siis luvassa. Painopisteet 2024:

1. Seurojen kasvun edistäminen. Jäsenmäärät useissa seuroissamme ovat olleet viime vuosina laskusuuntaisia. Kaipaamme uusia, erityisesti nuoria harrastajia joukkoomme, ja tämä toteutuu ainoastaan monipuolisia ja mielenkiintoisia harrastusmahdollisuuksia tarjoamalla. Toteutamme jo nyt hyvää, laadukasta toimintaa, mutta jos hyvä ei ole näkyvillä, ei sitä ole olemassa. Tästä syystä tuki sukellusharrastuksen ja sitä tarjoavien seurojen näkyvyyden edistämiseksi sekä toiminnan markkinoimiseksi on yksi vuoden 2024 keskeisistä kehitettävistä asioista.

Myös toimintaympäristömme muuttuu jatkuvasti ja olemme osaltamme myös omalla ”kulutuskäyttäytymisellämme” muuttamassa sitä.

Ketteryyden ja joustavuuden ovat päivän sanoja, jotta käytännön harrastustoiminnan toteuttamisessa tarvitaan uusia työkaluja ja toimintamalleja koulutuksen ja ohjatun toiminnan joustavuuden lisäämiseksi. Samalla kun toiminnan määrä kasvaa, tarvitaan myös lisää tekijöitä. Kouluttajien ja ohjaajien määrän lisääminen eri keinoin on näin tärkeä kasvun mahdollistaja. Tässä meidän on hyvä katsoa myös perinteisen laatikon ulkopuolelle ja tarkastella täysin uusia avauksia. Esimerkiksi sukelluskoulutusta, lasten ja nuorten toimintaa ja sukellusurheilua voi järjestää seurojen välisenä yhteistyönä.

2. Seurojen pitovoiman kasvattaminen. Mahdollisuus harrastaa sukellusta mielekkäällä tavalla on yksittäisen sukeltajan kulmasta katsottuna se olennainen juttu. Pitovoiman kasvattamisessa ytimessä on näin mahdollisimman monipuolisten ja kiinnostavien harrastusmahdollisuuksien tuominen harrastajien ulottuville, myös perinteiset seurarajat rikkomalla, sillä kaiken toimin-

nan ei tarvitse olla vain oman seuran toteuttamaa. Käytännössä tämä tarkoittaa toiminnan läpinäkyvyyden lisäämistä ja kaikkien kasvua edistävää ennakoluulotonta yhteistyön lisäämistä seurojen välillä. Tässäkin tarvitaan myös käytännön työkaluja, joihin lukeutuvat esimerkiksi seurojen kohtaamista parantavat foorumit, yhteiset materiaalipankit sekä harrastusmahdollisuuksien ja -paikkojen näkyvyyden mahdollistavat kanavat.

3. Seurojen toimintaedellytysten parantaminen vaikuttamalla. Yleiselle toimintaedellytysten parantamiselle vankan perustan luo sukellusharrastuksemme hyvä, positiivinen julkinen näkyvyys sekä Sukeltajaliiton että seurojen suunnalta, eikä tämän merkitystä voi liiaksi korostaa. Käytännön toimintaympäristöön vaikuttamisessa tärkeässä roolissa on myös systemaattinen ja tiivis yhteistyö kannaltamme tärkeiden, meitä koskevia säädöksiä ja ohjeistuksia muodostavien tahojen kanssa. Rakentava yhteistyö

mahdollistaa sen, että sukellus lajina tulee huomioituksi ja toimintaedellytyksemme eri muodoissaan paranevat. Vastaavasti seurojen tulee olla hyvin tietoisia meitä koskevien säädösten ja ohjeistusten soveltamisesta käytännön tasolla.

Toimintaedellytyksiä kehitämme myös heittämällä itsemme likoon yhteisen hyvän edistämiseksi. Tässä meillä on ollut ja on edelleen paljon annettavaa esimerkiksi viranomais- ja ympäristöjärjestöyhteistyön muodossa. Autamme eri toimijoita tuomalla heidän ulottuviinsa maailman, johon he tarvitsevat näkyvyyden ja johon meillä on pääsy.

Tavoittelemme nyt käännöstä kohti kasvua keskellä haasteellisia aikoja. Takana on pitkä korona aika, jota on seurannut sota Euroopassa. Edelleen vallitsevassa haastavassa ja monelta osin myös epävarmassa tilanteessa pyrimme keskittämään taloudelliset panostukset asioihin, jotka edistävät erityisesti edellä läpikäytyjen

painopisteiden toteutusta ja ovat näin investointi yhteisen harrastuksemme tulevaisuuteen. Vastaavasti talouden tasapainottamiseksi tarvittavat säästökohteet on pyritty tunnistamaan alueilta, jotka eivät ole juuri tässä hetkessä välttämättömiä ja jotka eivät suoraan vaikuta harrastamiseen merkittävästi.

Mahdollisuuksia ja tehtävää vuodelle 2024 on paljon. Teemme yhdessä töitä näiden toteutumisen eteen Sukeltajaliiton arvoja, avoimuus, vastuullisuus ja vaikuttavuus, noudattaen.

Harri Nieminen
puheenjohtaja

Sukeltajaliiton strategia, Kerran sukeltaja, aina sukeltaja, ohjaa toimintaamme vuoden 2025 loppuun. Liiton strategiset tavoitteet koskettavat läheisesti jäsenseurojamme ja tukevat suomalaisen sukeltamisen kehittämistä. Haluamme, että yhä useampi sukelluksesta kiinnostunut löytää toimintamme piiriin, jatkaa lajin parissa ja kouluttautuu edelleen. Sukellusta voi harrastaa läpi koko elämän monella eri tavalla. Vuonna 2024 toimintamme painopisteenä on seurojen kasvun edistäminen, seurojen pitovoiman kasvattaminen ja seurojen toimintaedellytysten parantaminen vaikuttamalla.

SEUROJEN KASVUN EDISTÄMINEN MM.

- Uusia, erityisesti nuoria harrastajia seuroihin monipuolisia ja mielenkiintoisia harrastusmahdollisuuksia tarjoamalla.
- Tarjotaan laaja-alaista ja monipuolista ohjaaja- ja kouluttajakoulutusta: norppaohjaajakursseja, kuutiohjaajakurssi, snorkkelisukelluksen kouluttajakurssi ja pyrstösukelluksen ohjaajakurssi.
- Liitto tarjoaa selkeät koulutuksen toimintamallit ja sisällöt, tuen seurojen kouluttajille sekä kattavan liittokouluttajaverkoston.
- Sukelluksen kilpalajit voivat toimia etenkin nuoria kiinnostavana sisääntulona seuraan.
- Liitto tukee seuroja toiminnan markkinoinnissa ja näkyvyyden lisäämisessä. Perustetaan viestijöiden verkosto seurojen tueksi.

SEUROJEN PITOVOIMAN KASVATTAMINEN MM.

- Liitto kokoaa seurat ja sukeltajat yhteen. Kannustamme seuroja jakamaan tietoa tapahtumistaan ja toiminnastaan avoimesti ja laajasti, ja tarjoamme liiton viestintäkanavat seurojen käyttöön.
- Teemme näkyväksi sukelluksen monia mahdollisuuksia, harrastuspaikkoja ja miten lajia voi harrastaa sekä miten siinä voi kehittyä.
- Tiedesukelluksen, Vapepa-sukelluksen ja sukellusurheilun piiristä löytyy monenlaisia mahdollisuuksia hyödyntää sukellustaitoa.
- Seura on sukeltajan koti. Liiton yhdenvertaisuusohjelma ja muut ohjeet ja säännöt auttavat seuroja kehittämään toimintaansa sellaiseksi, missä jokaisen on hyvä olla ja harrastaa.

SEUROJEN TOIMINTAEDELLYTYSTEN KASVATTAMINEN VAIKUTTAMALLA MM.

- Liitto tekee säännöllistä yhteistyötä mm. Tuuskin ja SUHin kanssa, jotta sukellus huomioidaan esim. erilaisissa ohjeistuksissa.
- Teemme työtä lajin näkyvyyden kasvattamiseksi yhteiskunnassa. Sukellusharrastajat ilmoittavat vieraslajeista, vesistöjen kunnosta ja kartoittavat merien ja järvien pohjan kasvustoja. Rantojensiivoustalkoot ja Vapepa-yhteistoimintaharjoitukset ovat jo vakiintunutta jokavuotista toimintaa.
- Annamme lausuntoja sukellusharrastukseen liittyen.
- Liitto kokoaa yhteen laaja-alaisesti lajiin liittyvää asiantuntijuutta ja toimimme aktiivisesti eri verkostoissa.

2 Joustavaa oppimista

Sukellusseurojen ohjattuun toimintaan on mahdollista tulla mukaan jo kolmivuotiaana. Kuuttitoiminta on 3–6-vuotiaille suunnattua perhesukellustoimintaa. Norppatoiminnassa lapset ja hyljetoiminnassa nuoret oppivat snorkkelisukellustaitoja ja pääsevät kehittämään osaamistaan eri lajeja kokeillen. Sukelluksen kilpalajeista voi löytyä nuorelle mielekäs harrastus norppatoiminnan jatkoksi. Laitesukelluksen voi aloittaa 12 vuoden iässä.

Sukellus voi olla koko perheen yhteinen harrastus. Harrastesukelluksen eri muodoissa on paljon jatkokoulutusmahdollisuuksia peruskurssien jälkeen, ja sukellusta voi harrastaa parhaimmillaan koko eliniän.

TUKEA NUORISOTOIMINTAAN

Liitto tarjoaa seuroille tukea aktiivisen ja monipuolisen nuorisotoiminnan järjestämiseksi:

- järjestämällä webinaareja
- jakamalla hyviä käytäntöjä ja tarjoamalla valmiita malleja ja materiaaleja nuorten toimintaan
- tukemalla koulutuksen järjestämistä ja järjestämällä koulutusta ohjaajille ja nuorille
- tekemällä lajia tunnetuksi erilaisissa tapahtumissa
- tekemällä yhteistyötä muiden vesilajien kanssa.

Kesällä lapsille ja nuorille järjestetään kaksi leiriä: valtakunnallinen sukellusleiri ja maauimalaleiri, jossa osallistujat pääsevät kokeilemaan eri lajeja. Lisäksi suunnitteilla on 1–2 valtakunnallista norpparallia.

Kesän aikana toteutetaan ympäristöteemainen kampanja norppaikäisille.

Pystösukellustoiminnan käynnistämiseksi järjestetään lajin ohjaajakurssi.

LAAJA KURSSIVALIKOIMA

Liiton koulutusjärjestelmässä on laaja valikoima kurseja alkaen snorkkeli- ja laitesukelluksen peruskursseista edeten lukuisiin erikoiskursseihin. Seurat vastaavat harrastajien kouluttamisesta. Liitto huolehtii koulutusmateriaalien tuottamisesta seuroja varten sekä ylläpitää rekisteriä seurojen kouluttamien sukeltajien kortituksista.

Ohjaaja- ja kouluttajakurssien järjestämistarvetta kartoitetaan vuosittain järjestettävällä tarvekyselyllä.

Liitto järjestää snorkkelisukelluksen ohjaaja- ja kouluttajakoulutuksia valtakunnallisesti. Tarvittaessa seurojen kanssa yhteistyössä voidaan

järjestää myös hyvinkin pieniä alueellisia tai paikallisia koulutuksia. Myös snorkkelisukelluskursseja voidaan järjestää, jos seuran omat resurssit eivät siihen riitä.

Laitesukelluksen kouluttajakoulutus tapahtuu joustavasti alueellisella ja paikallisella tasolla seurojen omien CMAS Three Star Instructor -kouluttajien toimesta. Laitesukellusvaliokunta järjestää Three Star Instructor -koulutusta niillä paikkakunnilla, joissa seurat ovat ilmoittaneet kouluttajien tarvetta.

Kouluttajakoulutuksen saatavuuden parantamiseksi Three Star Instructor -kouluttajien määrää seuroissa on tärkeää lisätä. Jotta kouluttajien kouluttamisesta ei tulisi seuroille rasitetta, laitesukellusvaliokunta maksaa liittokouluttajien Three Star Instructor -kursseihin liittyvät matka-, majoitus- ja päivärahakulut.

Kouluttajakoulutuksen läpinäkyvyyden ja saa-

tavuuden varmistamiseksi Three Star Instructor -kouluttajien yhteystiedot julkaistaan Liiton www-sivuilla.

DYKKI-OPPIMISYMPÄRISTÖÄ RIKASTETAAN
Laitesukellusvaliokunta kehittää Dyykki-oppimisympäristön koulutussisältöä vuosittain päivitettävän tiekartan ohjaamana.

Vuoden 2024 kuluessa tullaan jatkamaan olemassaolevien koulutussisältöjen kehitystä paremmin sähköistä oppimista ja useita eri vaihtoehtoisia koulutusmalleja tukeviksi.

Jatkokehitys tapahtuu suurelta osin rikastamalla koulutussisältöjä ja -ohjeistoja (ml. suoritusvideot). Kun teorian opiskellaan Dyykissä, pystytään lähiopetuksessa keskittymään tehokkaammin käytännön taitojen harjoitteluun altaassa ja avovedessä.

Laitesukellusvaliokunnan ohella myös muut valiokunnat hyödyntävät Dyykkiä. Laitesukellus-

valiokunta tarjoaa soveltuvin osin oppimisympäristöön liittyvää osaamistaan myös muiden valiokuntien käyttöön.

Sähköiseen kortitukseen pyrkivä kehitystyö jatkuu. Vuoden 2024 kuluessa jatketaan Open Badge -osaamismerkkien käyttöönottoa eri kursseilla.

Joustavamman liittokouluttajavetoisen kouluttajakoulutuksen mahdollistamiseksi liittokouluttajien määrää pyritään edelleen kasvattamaan vuoden 2024 kuluessa.

Laitesukellusvaliokunta jatkaa soveltavan sukeltamisen sisältökokonaisuuden kehittämistä. Kehitystyössä pyritään hyödyntämään olemassaolevaa aineistoa, esim. CMAS:n Special Needs Diver -materiaalia. Kehitystyöhön on saatu kaksivuotinen hanketuki, joka jatkuu vuoden 2024 loppuun.

3 Turvallinen sukeltaja

Sukellusturvallisuuden edistäminen on jatkuva prosessi. Sukeltajaliitto julkaisee turvaohjeita, analysoi tapahtuneita sukellusonnettomuuksia ja kampanjoi sukellusturvallisuuden puolesta. Tehtyjen tapahtumaraporttien ja viranomaisyhteistyön avulla saadaan eväitä turvallisuustyöhön. Tapahtumaraportin voi tehdä sähköisesti Liiton kotisivuilla olevalla lomakkeella. Sukeltajaliitto tarjoaa poliisille asiantuntija-apua tutkintaan, mikäli sukellusonnettomuuksia tapahtuu.

ENSIAPUKOULUTUS

Sukeltajien ensiaputaitoja ylläpidetään säännöllisellä koulutuksella ja harjoittelulla. Sukeltajaliiton liittokouluttajat järjestävät ensiapukouluttajakoulutusta ja seurojen kouluttajat vastaavat pääosin harrastajien kouluttamisesta.

ILMANLAATUANALYYSIT

Sukeltajaliitto tarjoaa seuroille ilmanlaadun analysointipalvelua.

SUKELTAJAVAKUUTUS

Sukeltajaliitto tarjoaa jäsenilleen mahdollisuuden hankkia edullisen Sukeltajaliitto - DAN Europe sukeltajavakuutuksen, joka antaa tavallista tapaturmavakuutusta kattavamman turvan. Lisäksi vakuutettu hyötyy DAN Europen jäseneduista.

A-LIPPUKAMPANJA

Tuore veneilyn harrastaja ei välttämättä tunnista A-lippua tai osaa toimia oikein sen nähdessään. Teemme sosiaalisessa mediassa kampanjan A-lipun tunnettuuden lisäämiseksi.

4 Monipuolista sukellusurheilua

Sukeltajaliitto edustaa sukelluksen kilpailutoimintaa Suomessa ja kansainvälisesti räpyläuinnissa, sukelluskalastuksessa, sukelluskuvauksessa, uppopallossa ja vapaasukelluksessa. Aktiivinen ja monipuolinen harrastustoiminta lisää seuran jäsenten sitoutumista ja houkuttelee uusia harrastajia mukaan.

Tavoitteellisen kilpaurheilun lisäksi tarjolla on myös matalan kynnyksen kilpailuja ja harrastesarjoja. Valmentaja- ja ohjaajakoulutuksella varmistetaan, että seuroilla on eväitä kilpalajien nuorten harrastetoiminnan pyörittämiseen.

Lajiryhmät järjestävät organisoidun sarja-, cup- ja kansainvälisen kilpailutoiminnan lisäksi aloittelijoiden leirejä, lajiesittelyjä ja -kokeiluja sekä lajien yhteistä ja omaa koulutustoimintaa.

Esim. vapaasukelluksen valtakunnallinen kesäleiri on vakiinnuttanut paikkansa. Leiri järjestetään vuosittain heinäkuussa Asikkalassa.

Lajeilla on omia, aktiivisia viestintäkanavia Facebookissa ja Instagramissa, joissa voi seurata lajin tapahtumia. Harrastuksen alkuun pääsee esim. ottamalla yhteyttä lajiryhmään.

KANSAINVÄLISET ARVOKILPAILUT 2024

Vapaasukellus	MM-kilpailut allaslajit, vahvistamatta MM-kilpailut syvyyslajit, vahvistamatta
Sukelluskalastus	Euro-Afrikan mestaruuskilpailut, kesäkuu, Balikesir, Turkki
Räpyläuinti	MM-kilpailut 7.–14.7. Belgrad, Serbia
Räpyläuinti	Nuorten EM-kilpailut, vahvistamatta
Uppopallo	Nuorten EM-kilpailut Volos, Kreikka

5 Viestintä seurojen tukena

Sukeltajaliiton viestinnällisiä tavoitteita ovat sukelluksen, sukelluseurojen ja niiden toiminnan markkinointi sekä sukellusharrastuksen tunnettuuden parantaminen. Jäsenistölle viestitään säännöllisesti Liiton tarjoamista jäsenpalveluista, eduista ja niistä valmiista työkaluista ja materiaaleista, joita seurat voivat hyödyntää omassa toiminnassaan.

2024 toiminnan painopisteenä on seurojen kasvun edistäminen, seurojen pitovoiman kasvattaminen ja seurojen toimintaedellytysten parantaminen vaikuttamalla. Tuemme seurojen toimintaa tarjoamalla osallistumisen mahdollisuuksia, lisäämällä seurojen osaamista ja luomalla yhteistyötä edistäviä verkostoja.

VIESTINNÄN KANAVIA

Liiton viestinnän kanavia ovat Sukeltaja-lehti, kotisivut, sähköiset uutiskirjeet ja sosiaalinen

media. Liiton kotisivut tarjoavat suuren määrän sukellustietoa suurelle yleisölle sekä helppokäyttöisen työkalun seurojen tarpeisiin.

Sukeltaja-lehti julkaistaan sähköisenä vuonna 2024. Lehden kaikki aiemmin ilmestyneet vuosikerrat ovat luettavissa [issuu.com](#)-palvelussa.

SUOMESSA ON HYVÄ SUKELTAA

Vahvistamalla edelleen suomalaisen sukelluksen näkyvyyttä pyritään saamaan yhä useampi kiinnostumaan sukeltamisesta myös kotimaassa. Sosiaalisessa mediassa suomisukellusta esitellään omien tunnustemme [#suomisukellus](#) ja [#sukellasuomessa](#) avulla.

YLEISET TEEMAPÄIVÄT

Sukeltajaliitto osallistuu yleisiin teemapäiviin, jotka liittyvät esim. sukellukseen, luontoon, vesiliikuntaan, ympäristönsuojeluun, vedenalai-

seen kulttuuriperintöön. Esimerkiksi Divers-night-tapahtuma marraskuussa on vakiintunut osaksi monen seuran vuotuista toimintaa.

WEBINAARIT

Sukeltajaliitto järjestää vuoden kuluessa webinaareja toiminnan eri osa-alueilta.

JÄSENKYSELY

Vuonna 2024 tehdään seurakysely, jossa mm. kartoitetaan seurojen tyytyväisyyttä liiton palveluihin ja toimintaan.

Seurojen viestinnän tueksi perustetaan viestijöiden verkosto.

6 Laaja-alaista vaikuttamistyötä

Sukeltajaliiton vaikuttamistyö on monen suuntaista. Liitto aktivoi osallistumaan ja tekee suomalaista sukellusta tunnetuksi. Se edistää sukellusharrastuksen toimintaedellytyksiä ja tekee näkyväksi sukellusseurojen ja sukeltajien toimintaa mm. vesiympäristön hyväksi. Sukeltajaliitto edistää kumppanuuksia, joissa sukeltajien osaamista voidaan hyödyntää. Muun muassa sukellusolosuhteita koskevissa asioissa sukeltajayhteisön kannattaa olla aktiivinen.

Kaivossukellusvaliokunnan tehtävänä on edistää sukellusmahdollisuuksia kaivoksissa, tukea ja neuvoa seuroja paikallisten louhosten ja kaivos-ten sukelluskäyttöön liittyvissä asioissa ja saada myös uusia kohteita sukelluskäyttöön. Erityinen mielenkiinto kohdistuu Ojamon kaivokseen Lohjalla, jonka toiminta tullaan uudelleen organisoimaan.

Tiedevaliokunta järjestää koulutusta ja edistää ympäristövastuullista sukellustoimintaa sekä vesiympäristön ja meriarkeologisten kohteiden suojelua. Valiokunta myös edistää sukellusharrastajien mahdollisuuksia osallistua kansalaistieteen tekemiseen. Tarkoitukseen haetaan erillisrahoitusta.

OSA ISOMPAA KUVAA

Sukeltajaliiton vaikuttamistyö kohdistuu muun muassa:

- sukelluksen asemaan ja olosuhteisiin
- sukellusta koskevaan lainsäädäntöön ja standardeihin
- sukeltajien resurssin hyödyntämiseen myös seuratoiminnan ulkopuolisissa tehtävissä.

Sukeltajaliitto toimii muun muassa:

- Vapaaehtoisessa pelastuspalvelussa
- viranomaistyössä sukellusonnettomuuksien tutkinnassa

- kumppanina erilaisissa olosuhdehankkeissa
- Vesisankarit-tapahtumissa
- olosuhdetyössä ja vesiturvallisuuden edistämisessä. Liitolla on edustaja Veneilyverkotossa, Ulkoilufoorumissa ja Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliiton hallituksessa, useissa valiokunnissa ja työryhmissä.

Sukeltajien havaintoja pinnan alta voidaan käyttää yhteiskunnan hyödyksi muun muassa hylkyjen ja vesistön tilan sekä kalalajien ja vieraslajien seurannassa.

Sukeltajaliitto jakaa vuosittain ympäristöpalkinnon. Sen avulla jaamme tietoa sukeltajien ympäristön hyväksi tekemästä työstä.

Osallistumalla kansainvälisiin kokouksiin ja kansainvälisten sukellusalan järjestöjen työhön pääsemme vaikuttamaan sukellusharrastuksen kehittämiseen hyvinkin laajasti.

7 Toiminnan vastuullisuus

Sukeltajaliitto noudattaa vastuullisuustyösäännön urheiluyhteisön vastuullisuusohjelmaa huomioiden sukelluksen toimintaympäristön. Se koostuu viidestä osa-alueesta: hyvä hallinto, turvallinen toimintaympäristö, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo, ympäristö ja ilmasto sekä antidoping.

Sukeltajaliiton arvot ovat avoimuus, vastuullisuus ja vaikuttavuus. Liitto edistää eettisyyttä ja yhdenvertaisuutta toiminnassaan. Liiton eettiset ohjeet ovat toiminnan perusta, ja ne kuvaavat millaista toimintakulttuuria haluamme.

Sukelluksen tulee olla harrasteympäristönä sellainen, johon jokainen kokee olevansa tervetullut riippumatta iästä, sukupuolesta, etnisestä taustasta, maailmankatsomuksesta tai fyysisistä ominaisuuksista. Sukellustaustasta ja sukelluksen pohjakoulutuksesta riippumatta kaikki ovat

samalla viivalla. Sukeltajaliitto vahvistaa sellaista ilmapiiriä, joka edistää tasa-arvoisuutta seuratasolla. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa on kuvattu, miten Liitto edistää näitä periaatteita toiminnassaan.

SOVELTAVA SUKELLUS

Ikääntyneet, liikuntarajoitteiset, eri sairausryhmiin kuuluvat, oppimisrajoitteiset tai muulla tavalla toimintakyvyltään heikentyneet sekä neurodiversiteetin kirjoon kuuluvat henkilöt voivat harrastaa sukellusta. Liitto edistää erityisryhmiin kuuluvien mahdollisuuksia tulla lajin pariin.

Vuonna 2023 alkoi yhteispohjoismainen soveltavan sukelluksen kehittämishanke. Ensimmäiset soveltavan sukelluksen kouluttajat koulutettiin vuoden lopussa ja vuonna 2024 he jatkavat asian jalkauttamista jäsenistölle.

REILU KILPAILU

Sukeltajaliiton toiminnan perustana ovat liikunnan eettiset arvot ja urheilun reilun pelin periaatteet. Dopingaineiden käyttö tai minikäänlainen vilppi eivät kuulu sukellusurheiluun. Liiton uusi Reilun kilpailun ohjelma tuli voimaan maaliskuussa 2023. Vuoden 2024 aikana liitto aloittaa säännölliset Reilun kilpailun koulutukset maajoukkueurheilijoille ja heidän tukihenkilöille.

YMPÄRISTÖOHJELMA

Liiton ympäristöohjelma selkeyttää lajimme ympäristövastuullista toimintaa. Se on laadittu voimassa olevien ISO-standardien (ISO 21416:2019 ja ISO 21417) pohjalta. Tavoitteena on ulottaa EUF-sertifiointi koskemaan jatkossa myös ympäristötoimintaamme.

8 Kotimaisia ja ulkomaisia kumppanuuksia

Sukeltajaliitto tekee yhteistyötä kotimaassa ja ulkomailla useiden tahojen kanssa. Liitto on Suomen Olympiakomitean, Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliiton, Ulkoilufoorumin, Veneilyverkoston ja Vapaaehtoisen pelastuspalvelun eli Vapepan jäsen. Vapepa-sukeltajakurssi ja siihen liittyvä yhteistoimintaharjoitus järjestetään Uudellamaalla yhdessä muiden Vapepa-kurssien kanssa.

Liitto tekee toiminnallista yhteistyötä muun muassa Tukesin, Koululiikuntaliiton ja vesilajiliittojen kanssa. Museovirasto on tärkeä yhteistyökumppani kulttuuriperinnön suojelussa. Liitto tukee hylkytietoja antavan Hylyt.net-tietokannan ylläpitämistä.

Liiton yhteisöjäsen, Suomen meriarkeologinen seura, tarjoaa meriarkeologiasta kiinnostuneille sukeltajille lisää harrastusmahdollisuuksia, ku-

ten leirejä, kursseja ja seminaareja.

Sukeltajaliitto haluaa vahvistaa suomalaisen sukelluksen näkyvyyttä olemalla mukana erilaisissa tilaisuuksissa, kuten messuilla, yhdessä muiden sukellusalan toimijoiden kanssa.

KANSAINVÄLISTÄ YHTEISTYÖTÄ

Sukeltajaliitto on sukellusalan kansainvälisten järjestöjen CMAS:n ja CMAS Europen jäsen sekä vapaasukelluksen kansainvälisen järjestön AIDA Internationalin ja European Underwater Federation EUFin jäsen. Liiton toiminnanjohtaja Sari Nuotio toimii EUFin pääsihteerinä.

Sukeltajaliitto kannustaa jäseniään hakeutumaan kansainvälisiin tehtäviin. Marcin Dobrucki toimii CMAS:n teknisen valiokunnan jäsenenä. Antero Joki on CMAS:n vapaasukellusvaliokunnan jäsen. Ville Lahikainen on

CMAS:n sukelluskalastusvaliokunnan ja Riku Riikonen CMAS:n uppopallovaliokunnan jäsen. Anne Räisänen-Sokolowski on CMAS:n Medical Diving Commissionin jäsen.

Liitolla on kansainvälisiä tuomareita eri lajeissa, ja se tekee yhteistyötä ensiapukoulutuksessa DAN Europen kanssa. DANin kanssa teemme myös vakuutusyhteistyötä, ja sitä kautta DANin asiantuntemusta saadaan jäsenistön käyttöön.

Teemme yhteistyötä myös pohjoismaisten sukellusliittojen kanssa.

Kannustamme jäseniämme hakeutumaan kansainvälisiin tehtäviin.

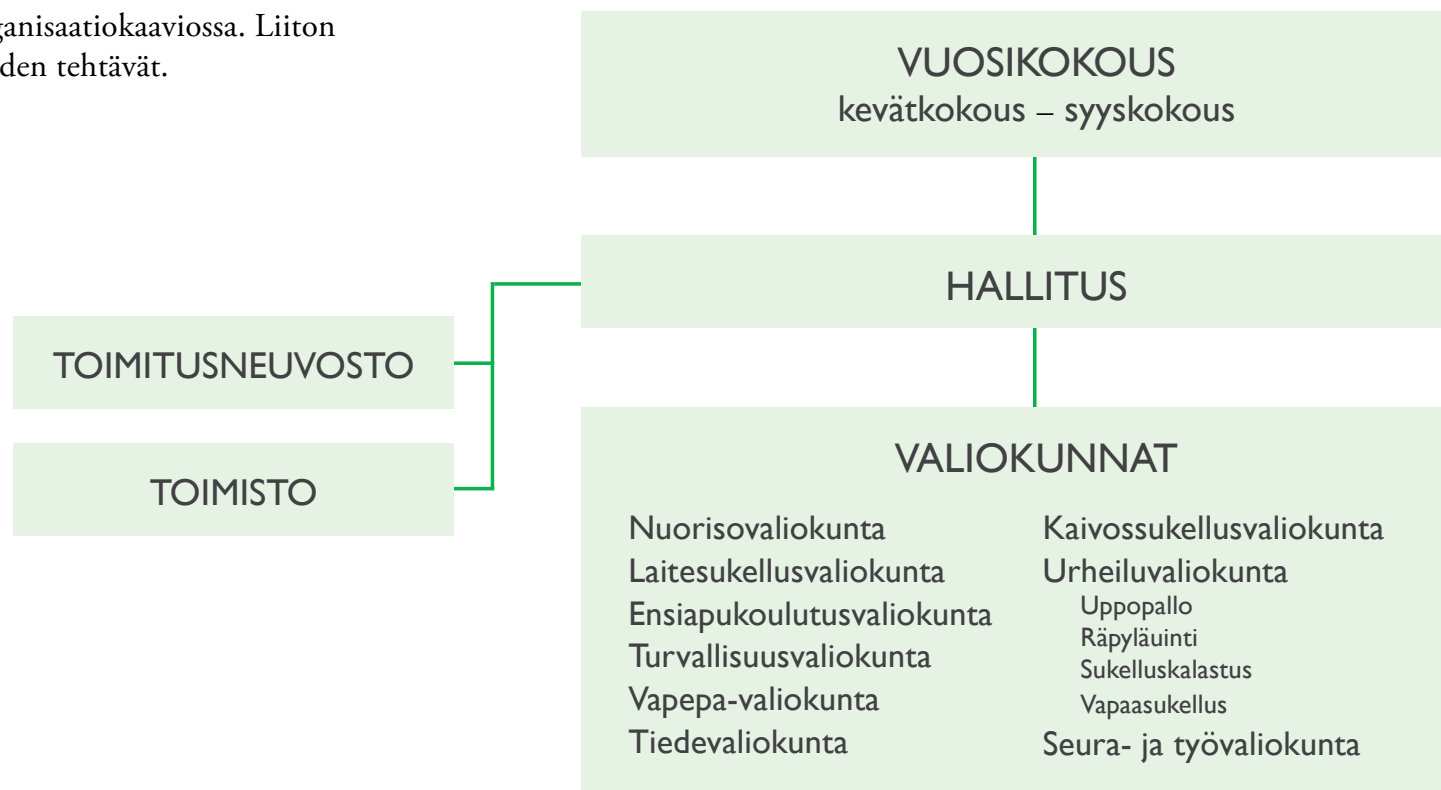
9 Sukeltajaliiton organisaatio

Liiton organisaatio on kuvattu tässä organisaatiokaaviossa. Liiton hallinnon ohjesääntö kuvaa eri toimijoiden tehtävät.

SUKELTAJALIITON VUOSIKOKOUKSET

Kevätkokous 6.4., Salo

Syyskokous lokakuu, paikka avoin

SUKELTAJALIITON TOIMISTO

Liiton toimisto sijaitsee Pitäjänmäellä, Helsingissä.

Sukeltajaliitto ry
Valimotie 10
00380 Helsinki
Puhelin: (09) 3481 22 58
E-mail: office@sukeltaja.fi

TOIMISTON HENKILÖKUNTA

Toiminnanjohtaja	Sari Nuotio
Viestintäkoordinaattori	Kristiina Karila
Jäsenpalveluvastaava	Riku Verkkomäki
Järjestöassistentti	Anne Kettunen (osa-aikainen)
Nuorisopäällikkö	Heli Halava
Koulutuspäällikkö	Mika Rautiainen

Seuraa meitä:

Sukeltajaliiton jäsenmäärä on ollut laskusuunnassa jo pidempään. Viimeisen kymmenen vuoden aikana jäsenmäärä on laskenut yli 30 % eikä pandemia-aika helpottanut tilannetta. Kun liiton tärkein tulonlähde ovat jäsenmaksutuotot, aiheuttaa tämä luonnollisesti huolta. Jäsenmaksuja on korotettu vuosien saatossa hyvin maltillisesti, ja liitto teki hiljattain toimenpiteitä, joilla se on mahdollistanut syksyllä jäseneksi liittyville alemmat jäsenmaksut. Nyt olisi korkea aika saada seuroissa harrastavien määrä viimein kasvuun.

Jäsenmaksutuottojen ohessa liiton tulot koostuvat omien tapahtumien ja koulutustoiminnan tuotoista, koulutus- ja muiden materiaalien myynneistä, vakuutusmyynnistä, yhteistyökumppaneiden tuesta, kilpailijoiden maksamista omavastuista, Sukeltaja-lehden ilmoi-

tusmyynnistä, jäsenmaksupalvelussa mukana olevien seurojen palvelumaksuista ja muista pienemmistä eristä. Suomen Punainen Risti tukee vuosittain Vapepa-sukeltajien koulutustoimintaa noin neljällä tuhannella eurolla toteutuneiden kulujen mukaisesti. Tähän voimme jatkossa odottaa pientä korotusta.

Mikä valtionavustuksen suuruus tulee olemaan tulevina vuosina, sitä on vaikea ennakoida. OKM:n valtionavustus jaetaan ensi vuonna ensimmäistä kertaa valtion budjettivaroista, ja liikunnan määrärahoihin on näköpiirissä leikkauksia tulevan hallituskauden aikana. Meidän on pidettävä huolta siitä, että liitolla on hyvät taloudelliset toimintaedellytykset myös jatkossa, mikäli avustuksiin tulisi jatkossa leikkauksia. Valtionapua olemme saaneet viime vuonna 181 000 euroa.

Viimeisen kymmenen vuoden aikana, vuosina 2013–2022, on tehty viisi ylijäämäistä ja viisi alijäämäistä tulosta. Vuosina 2017–2018 taloutta tasapainotettiin säästötoimenpiteillä, kun sitä ennen oli ollut useita alijäämisiä vuosia. Vuoden 2022 tilinpäätöksessä liiton oma pääoma oli suuresti alijäämäisen tuloksen (-69 835) jälkeen vielä 161 997 euroa. Koronapandemian aikana varoja jäi joiltakin osin käyttämättä, kun kaikkea suunniteltua toimintaa ei välttämättä saatu toteutettua ja esimerkiksi arvokilpailuja siirtyi eteenpäin. Meidän on kuitenkin oltava tarkkoina, ettei omaa pääomaa syödä liiaksi.

Kehittämistoimenpiteet, joilla tuetaan seurojen toimintaa, vaativat taloudellista resurssia. Liitto joutuu jatkuvasti tekemään valintoja siitä, mihin varoja voidaan kohdentaa. Meidän tulee myös pyrkiä löytämään lisää sellaisia yhteistyö-

tahoja, jotka voivat olla mukana tukemassa toimintaamme tavalla tai toisella.

Pidemmällä aikavälillä seurojen jäsenmäärän lasku ja koulutustoiminnan väheneminen on liitolle selvä taloudellinen uhka. Jäsenmaksu- ja koulutustuotot ovat merkittäviä tulonlähteitä myös seuroille. Korona-ajan aiheuttaman toiminnan hiljenemisen jälkeen on koulutusaktiivisuudessa havaittavissa virkistymistä. Tulevaisuuden toimintaedellytysten turvaamiseksi on aivan keskeistä, että seuroissa harrastavien sukeltajien määrän lasku saadaan pysäytettyä ja kääntymään nousu-uralle. Seurojen tulee aktivoitua jäsenhankinnassa ja toiminnasta poistuneiden jäsentensä houkuttelemisessa takaisin seuraan. Liitto tukee seuroja tässä tehtävässä.

Seurojen elinvoimaisuutta tavoittelemme yhteisin ponnistuksin. Edistämme seurojen kasvua, pitovoimaa ja toimintaedellytyksiä monin eri keinoin. Sukeltajaliitto jatkaa vuonna 2024 hankeavustusta, jota liiton jäsenyhdistykset tai yhteisöjäsenet voivat hakea sellaisille hankkeille, jotka palvelevat laajempaa yhteisöä kuin vain omaa seuraa. Liitossa on määritelty myös omille Tähtiseuroille annettavat koulutusavustukset, ja seuramme voivat hakea OKM:n seuratukea toimintansa kehittämiseen.

BUDJETTIEHDOTUS VUODELLE 2024

Sukeltajaliitto ry		TILINPÄÄTÖS 2022	BUDJETTI 2023	BUDJETTI 2024
Laitesukellusvaliokunta	Tulot	2 650	4 200	16 800
	Menot	5 419	10 200	21 300
	Yhteensä	-2 769	-6 000	-4 500
Turvallisuusvaliokunta	Tulot	0	0	0
	Menot	0	400	400
	Yhteensä	0	-400	-400
Ensiapukoulutusvaliokunta	Tulot	0	4 500	4 500
	Menot	960	5 000	5 000
	Yhteensä	-960	-500	-500
Tiedevaliokunta	Tulot		1 000	2 000
	Menot		4 000	34 000
	Yhteensä		-3 000	-32 000
Kaivossukellusvaliokunta	Tulot		4 500	0
	Menot		5 000	500
	Yhteensä		-500	-500
Vapepa-valiokunta	Tulot	4 381	4 500	5 500
	Menot	4 041	14 400	15 400
	Yhteensä	340	-9 900	-9 900
Nuorisovaliokunta	Tulot	10 834	11 225	15 800
	Menot	9 831	14 470	16 720
	Yhteensä	1 003	-3 245	-920
Urheiluvaiokunta (sis. lajiryhmät uppopallo, räpyläuinti, sukelluskalastus, vapaasukellus)	Tulot	104 172	156 135	105 900
	Menot	192 681	220 935	155 900
	Yhteensä	-88 509	-64 800	-50 000
Tiedotustoiminta	Tulot	2 664	3 000	3 000
	Menot	30 104	41 600	35 000
	Yhteensä	-27 440	-38 600	-32 000

BUDJETTIEHDOTUS VUODELLE 2024

Julkaisutoiminta (*erittely alla)	Tulot	66 684	77 500	77 500
	Menot	75 979	65 100	65 100
	Yhteensä	-9 295	12 400	12 400
Hallinto	Tulot	4 416	10 000	10 000
	Menot	365 157	343 500	364 600
	Yhteensä	-360 741	-333 500	-354 600
Kansainvälinen toiminta	Tulot	0	0	0
	Menot	8 584	8 000	8 500
	Yhteensä	-8 584	-8 000	-8 500
Varainhankinta	Tulot	279 044	273 800	277 600
	Menot	41 924	41 000	41 900
	Yhteensä	237 120	232 800	235 700
Avustukset	Tulot	190 000	190 000	221 000
	Yhteensä	190 000	190 000	221 000
Tilikauden tulos	Tulot	664 845	740 360	739 600
	Menot	734 680	773 605	764 320
	Yhteensä	-69 835	-33 245	-24 720
	Poistot hallinnossa			
	TILIKAUDEN TULOS	-69 835	-33 245	-24 720

JULKAISUTOIMINNASSA on oman koulutusmateriaalituotannon ja -myynnin lisäksi myös Sukeltaja-lehti.

Budjetti 2024*	Julkaisutoiminta	Lehti	Koulutusmateriaalit	Yhteensä
	Tuotot	9 500	68 000	77 500
	Menot	49 100	16 000	65 100
	Tulos	-39 600	52 000	12 400

